

درگاه

• اون بش کونده بر نشر اولنور علم وصنعت مجموعه سی

۲۰ مایس ۳۳۸

نومرو : ۲۷

ایکینجی سنه: اوچنجی جلد

حکایت

صراط المستقیم [۱]

۲۱

آیا نه، قارشی قارشی به وجد نیامده اندیدی.
طش لک اوستنده صابونی مو بخر ایدرکن کوفه
بگذره اوزون پورلاق ایزلر برافوردی .

قادرین ابتدا اعتراض ایتدی :

— لکن ... مادامکه مسعودز ؟

ویله قوتله جواب ویردی :

— بز آدم تولدیردک ، بز عصیان ایتدک .
اگر بو یالکیز مسعود اولاق ایچین ، عادی ومتوسط
برسمادت ایله مسعود اولاق ، هیچ بر بازار کلیسادن
اکسیک اولایان دوران عالمه سی ، مارندن عالمه سی
کی مسعود اولاق ایچین ایسه خود پیناک وخونخوارلانی
انجور بهلری یز !

وبرآز صوکار علاوه ایتدی :

— انسان قانونک خارجنه چیقیمی ، قانوندن
داها بویوک والی در . پاراسیوس ، پرومته لوحه سنی
یاق ایچین حر برآدانی اشکنجه ایله تولدیردی .
وبرومته آیدینه انتقال ایدن بر شاه اثر اولدی .
اگر پاراسیوس که لوحه سی بوتون پونا نمانده تقدیری
جاب ایتسه بیدی کندیمی قائل صایلیردی .
قادرین کوزلرینی یره دیکمش ، سکوت اید .
بیوردی .

ویله دوام ایتدی :

— یاقین اولدیزدی یاقین حق زدی . فقط
ماضینک خرابه سی اوستنه ، علوی ونادر جنایتلری
فصلته تبدیل ایدمک وهر شینی سیله جاک قدار
نورلی برسمادت قورق شیطله . بزم دائما گزیده
وقهرمان قالمش لازم کیردی . حالبوکه یومی حیامن
بزی تکرار علی الماده بشریتک سوبه سته ، اوبشریتک
سوبه سته ایندی برورکه قانون اولک ایچین یالشد .
پوراده قادرین صوردی :

— او حالده ؟

پیرویه دوام ایدرک :

— او حالده سی ، دیدی ، طن ایدرم ، چاره
یوق . سورمکده اولدیزد زجیات بزی سورمکده جاک .
نهن ، نه ده بن کونده لک اککیزی قازاغی ایچین
یارادیش دکاز . بز بمریتک ایکی طیفه سنی آیران
حدودی آشمشوق : بری آشانغی طیفه که یاشامده
جابالار ، دیکری یوکسک طیفه که فلسفیلندیر .

ایکجه یسندن برنجیسه کریمک ، بزم یایدیز
کی بالاختیار کریمک جریدر . چاره سی یوق دیورم ،
چونکه طیفه دیکشدریمک ، حیاتی دیکشدریمک
انجور ایدور ، که بزبانیه یز . اول امرده یاشاملی یز .

[۲] « درگاه » نوسو : ۲۵ و ۲۶

منظره

نفس

برکان سسک هیچتیردینی دم
قام آلرله چیرینق ایتدر ،
بر لحظه عشقی یاشاسم ، اولسم
قلبده دوغازدم بویله برکدر .

قلم آلرله چیرینق ایتدر ،
کوکام طوولازدی اوفق بر درده ،
قلبده دوغازدم بویله برکدر
اویاسینلرله سوسلشن یرده .

کوکام طوولازدی اوفق بر درده
برکان سسک هیچتیردینی دم
اویاسینلرله سوسلشن یرده
بر لحظه عشقی یاشاسم ، اولسم .

علی مختار

ایده بیامک ایچون ناصل میخانیکی بهمن ترتیلر انجاد
ایدورسک شایینی قابل استفاده برحاله سوچه بیامک
ایچون دخی حقیقتلر اختراع ایدیبورز . بکا فالیرسه
حقیقتلر پرغمانیزم فقطلر نظرندن تافیمی شود دستور
ایله اجمال اوله بیلیر : « دیگر مذاهب فلسفیه نظرنده
حقیقتلر برر اثرکشف ایکن پراغمانیزم نظرنده برر
اثر اختراعدرلر . » [۱]

— مابعدی فلسفه ایله — مصطفی شکیب

[۱] بکن نسخده لک « حقیقت و شأنیته » نده مهم
خطالر اولشدر :

برنجی سطرده « یعنی » بریشه « معینی » — برنجی
ستونک سوگندن اون برنجی سطرده فرانسیزجه
تعبیرک صحیحی « pluralisme » — یته عینی ستونده
سوگدن طوونجی سطرده (اولوب) دن سوکارا
« پتمش » که علاوه سی — یته عینی سطرده (فرضیه) دن
اول (بو) نک علاوه سی — ایکنجی ستونک دردنجی
سطرده (لک) بریشه (لک) یته ایکنجی ستونک
آلدن اون ایکنجی سطرده (ادراک) بریشه
(اراده لک) — اوینجی ستونک اونجی سطرده
(حسله) بریشه (حسله) — ایکی سطر آشاغیده
(و شأنیته لردن) بریشه (شأنیته لردن) — ده ایکی
سطر آشاغیده (جهیمه کوره) دن سوکارا (بز
همین ایچندن بولکرومی جریانلر بکن برهوائی نسبی
ایچنده یاشیورز) صورتنده تصحیح اولنور .

ایچون بوتون شأنیته لری تماماً انسجامی ومنظومه دار
بر « کل » کی تصور ایتک طبیی وحقی ضروری در .
بوتایله کوره حقیقت ، بنای منطقیزدن باشقه
برشی اولادینی کی علمک وظیفه سی ده بوتای منطقینی
اشیا ووقایعه تحققی ایتدیرمک ، میدانده جغرافیه در .
حالبوکه مدرک « صرفیه تابع اولارق تجربه لری
منطقیزه ایدورمه صاواشما بیده ساده وبسیط بر
تجربه صرفیه تودیع تحریات ایتسه لک حقیقت شأنیته
وقانون تفلیرلرک بسبتون باشقه لاشدقارنی کوره جکیز .
ایته جهیمه تحری حقیقتده بویولی یعنی تجربه صرفیه
قبول ایدیبورز . تجربه لک بزدرجوق حادثات جریانلری
عرض ایتدکاری مایوم . یته مایومدرک حادثلردن
برینه عاید تجربی برحکمز اونی تعقیب ایدن حادثلره
حاکمیتزی ویا بولنری ظهورندن اول کشف و تحقین
ایتمه سنی تأمین ایدیبورسه بوحکم حقیقی برحکمدر
دیورز . مثلاً هر هانکی برجمسک انبساطانی کوردکن
صوکار « حرارت ، اجسامی ابساط ایتدیرر » طوونده
ویردیکیز حکم بزه دیگر اجسامک حرارت قارشینده
نه حال ووضیعه یته جقارنی پیشیناً بیلدیرکنده واسکی
بر تجربه دن یکی تجربه لره یکجه منزه یاردم ایتکده در .
ده لک حقیقت دنیان شی برعلاوه ایدن باشقه بر
شی دکل . حالبوکه شأنیته آقور ، بزه اونکله
برلکده آقورز . شو حالده حقیقت دیبه بو آقیش
ایچنده بزه رهبرلک ایدن و شأنیته تصرفی ممکن
تیلارق حرکت ایچون بزی لک ابی شرائطه وضع
شیبه دیورز .

شبهی حقیقتک بوتلفیسی ایله یوقایده عرض
ایتدیکم اسک تلفیسی آراسنده کی فرقک نه قادر بارز
اولدینی کوریلور دکلی ؟ بزلر حقیقی ایوم وجود
ویلیتن شیلره کوره تعریف ایتدیکیز حالده « جهیمه »
بونی هنوز بیامه یین ووجود اولایان شیلره کوره
تعریف ایدیبورز . بوفلسفه کوره حقیقت ، اولش
واوقده بولان شیک قوبه سندن عبارت دکادر .
بالکس اولاجق شینی بیلدیردن ، داها دوغروسی
اولاجق شیبه قارشی علمیزی حاضرلایان برشیدر .
اسکی فلسفه ، حقیقی ماضیده آزارکن جهیمه استنباله
کوریبورز .

جهیمه سکلجه به قادر بوتون مذاهب فلسفیه
حقیقی علملر مژدن مقدم عدا ایدیبور بونی بزم اعمال
ایتدیکیزدن بی خبر یاشیوردی . تشبیه جائزه دینه
بیلرکه امریقا منکشف اولادی ایچون ناصل بر
« فریستوف قولومب » بکلدیه حقیقتده منکشف
اولاق ایچون انسانی بکلر طن اولنوردی .

حالبوکه ویلیام جهیمه لک تلفیسی بوتون باشقه
فی الواقع بو ذات هیچ اولازسه قدم عظمی اعتباریه
شأنیته بزم کندیمی حقنده سوبه بوب دوشوندکار .
مژدن آیری برشی اولدینی انکار ایتور . آنجی
شأنیته حقنده کی عملی حکمرانک تأثیرندن قورتلایان
وبوساشارک محسولی اولان حقیقتلرک برر صبح بشر
اولدینی کوریبورز و دیورکه قوای طبیعیه بی استعمال

قادیانچیز قاشلاری جاتیلش دوشونوبوردی :

— باشاملیز ...

ذیه تکرار ایتدی . صوگرا اوزون بر دقیقه سکوتی محافظه ایتدی . دارمه داغینیق فیکرلری ، بایکده جیشارخی طوبلار کی کورونیوردی . وبله قورومای ختاه ایرن طاشاقه باقیوردی .

قادیان بردنبره :

— دیکله !..

دیدي وخفیف وواضح بر سس ابله سوبله مکه باشلادی . ابالک سوزلرنده وبله شاشیردی ، ثورکدی . فقط او طانیل برادا ابله دوام ایتدیکندن وبله کندی طوبلادی و موکنه قدر سکوت ایچنده دیکلیدی . ویتنجه :

— القدر ..

دیهیرک قادیانک اوکنده دیز چو کدی و آنتارینسک آتکینی ئویدی .

۲۲

پهر وبله ایرتسی کونی فابریقه کیتدی . موسیو شارویه ورفقاسی نه بوندن صوگرا خدمتندن عفو ایدلسی خصوصنده بر مکتوب کوندردی .

صوگرا لیون کیتدی . رانتاسهانی بورسده صاندی ، آقشام اوستی اونوزسکیز دانه بیک فرانفاق باقتیوط ابله ئوه دوندی . بوتون ثروتلری بوندن عیارتدی . ئوه کاتجه آشپانی قالمش ، صندیلقری حاشیرلاغش بولدی . « دوردنجی قالد دوت اوطله کرالقدر » لوحه سی قاپویه آصیلشدی بیل .

برقویمسونه یی بوکارخی طاشیتدی . کندیلاری ده بابا کیتدی ، استاسیون وراق دکلدی . هیچ کیمسه یه وداع اغمه شلردی . سواقغک باشنده قادیان باشی چه بریدی ، ئوک اُسور جبهه سنده ، یوقاریده کورولدن ایک پنجره یه باقدی . بلیکده آغلایاچقدی ، آغلانمادی .

استاسیونده ، طقوزی اون دوت اکبره سی ایچین بارسه برنجی موقع ایکی بیات آلدیلر .

۲۳

بارسده اون بش کون قالدیلر . قادیان هرکون اوکلادن صوگرا ترزیرله کیدبور ، پلک کوزه ل البسلر انتخاب ایدبور ، پرووا ایدبور . اندیشه سیز ، آوچ دولوسی پارا صرف ایدبورلردی .

قادیان هرکون ساعتلرجه توالنه دقیقه حصر اهتمام ایدبوردی . بانو ، ماسار ، سونکرله سایه سنده آلاری چارچاق نازک واطیف آله انقلاب ایتدی ، هیکل آلارینه دوندی .

اون بشی آقشام یته سفره چیقدیلر . بودفه ، ایکی سته اول اونلری استانبولدن فرانسه یه ، رؤیادن حقیقته کونورده پوسته ترونه پینک ایچین شرق استاسیوننه کیتدی .

و رؤیایه عودت ایتدی .

۲۴

بارلاق بر آغستوس صیاحی ایتدی . بوغاز ایچی اوستنده قورمال برسیس آصفیسی واردی ، وکونش دکرک بوروشوق آیتاسنده آلتون انکالی نوار برسروی یاتیروردی .

بووارلاق جاملر ، اوغلی مومله بکیزمین مناره لر ، اخشاب ئولر آراسنده کورونن کاشانه لر ؛ اونلری طانیدیلر و سلاملادیلر . اسکی باکر وادی عشقلری ؛ اونلری هرکوشه باشنده قوللابوردی .

۲۵

سومر بالاسده ، الک مختشم آبارغانی طوندیلر . قوبلاری ، بولوغاسی ممکن الک کوزمل آتلی ، اوچ جفته برده صاندالاری واردی .

تام موسم اورنهی ایدی . دکرده آجیق رنگ شمسیلر و بهار رنگنده شاقه لرله دوناغش اکاتجه صاندالاری پیاسه ایدبورلردی . ریختیمه آجی آرابلر ، طاقم طاقم سواری قادیانر ... بو بکدره چایرندهده بولو او بونجیلری بلافاصله آت سورور بورلردی .

اونلرده ، ورورلرله آت اوست اولان بو کبار حیاتی آراسنده دیدیلری بر موقع طوندیلر . سومر بالاسک مسافرن دقیقه ، عینی سطره « پهر وبله ، مادام دورومان » اسملری مغرورانه یازدی . بؤسارک حالاسی دیدی بودیل خاطرملرله چیلایوردی .

ایبالک آقشامدن اعتباراً بیهک بیاض یک سالوننده کلرله ئورتولو برماصده ، یان یانه ، اوموز لری بربرینه دوقناجی قدر یاقین او طولورارق یک ییدکاری کورولدی .

ایرتسی کون ، متعاف کونلر ، هر ساعت ، یکده ، کزینیده ، بابا ، آرابه قایقده ، برظفر ، شمشه دار و فوق البشر سعادتلرنک وطننده آل آله زینت وطننه ابله دولاشدقلری کورولدی .

ابتدا برسی :

— ایشه جنایتده سعادت ! دیه فیصله اشدی . فقط درحال صبیحی کیمسه لر اعتراض ایتشیر ، دیشلردی که :

— هایدی سنده ! زدهده جبارت اولسه اونلرک یایدقلرنی زده یاقی ایستردک . میدانده باقکیز . مسرت و شطارتلرنده ذره قادر وجدان اضطرابی واری ؟

۲۶

ایکی دفعه فری کوی قبرستانی زیارت ایتدی . موسو دپه رنو ابله پرده نس سرنوونجک منارلرنی منکشه ابله قایلادی .

هرکس آکلادی که برکیمه لری یولنده قانی دوکونلرک روحلری ایچین دعا ایدبورلردی .

۲۷

داها باشقه طوافلردهده بولدی . انکلیزبانجه ، سته کیتدی ، سرویلر وشمسه بیچنده چاملرله توج ایدن صارب پاماجده او طولردیلر . وقت آقشامدی . اُسور شفق آناتولی سیرلرندن یوکسه لیور و بوغاز اوستنده اوچ بیلدیز یایلدیلر یوردی . کیمه رنگنه بوروغش آغاجلی یولردن قول قوله یوردیلر وک یوکسک تراجه دن حرکتیز نهی سیر ایتدی : عشقلری ایشه بورده دوغمشدی .

صدر اعظمک قوروسندهده کیتدی ، کولک اورتسنده کی آطه ده ، بیلیم ، قاپ ساعت کچیردی . اسکیمی کی چلی صره اوستنه او طولردیلر . قادیان رفیقنک آیالری دینه اوزاعش ، چوزوک صاچلری دالغالانه دالغالانه اونلرک اوستنه قادر آقان آلتون باشی صالیورمشدی .

احتمال بیه معذیلر اونلری بو حالده کوردی . فقط کیمسه کولمکه بیله جبارت ایدمادی .

۲۸

آغستوس آبی بال آبی کی کچری . بوغاز ایچنده صوک بهار ، شبتلی سرین کیم لری تعقیب ایدرک ، ابرکیمه کلیر . صوک ایلیق کونلرکده ذوقی چیقارمقده استعجال ایدلر ، تهاک کوستیور لردی : دکرده ، قاراده شملک ، قاییق یاریشلی ، آو ، قیر بالولری ، کوشکارک دوناغاسی .. بربری تعقیب ایدیلردی .

عصیانکارلر ، اونلرده شملک یاپورلردی : کندیلرندن باشقه سی ، طایماجی قادر استعجار ایدرک یاپ بالکیز ، عشقلرنک نوعا کوریله فضله فضله مست اولدی . رفیقله یک یک ایچون ایمراطوریمه کی کیدیردی . دکر کزینیلری ایچین کاتیلرله دولو برصندال ، کندیلرنک صندالی تعقیب ایدردی ، کیمه لینده دکر اوزرنده شمله لر یاقیلردی . زفاف اوطله لرینک قاپیسی اوکنده هر آقشام نازه کلدن بر یکی خالی سهره لرلردی .

۲۹

ایلول کادی . جالوس عایون دور سنویسی ایدی . بوغاز ایچی ، استانبول ، بک اوغلی ، روم ابلی و آنادولویوزیکارجه آتشلرله دوناغدی . آلتورقه ساعت آلتی به قدر سما ، تابیلرله ، کونلرله آیدیلاندی . صوک ماهتابلر بره دوشونجه آی دوغدی . آل قان رنگنده ایدی ، بوده قیشه دلالت ایدیلردی .

ایرتسی کون مادام دورومان پنجره دن طیشاری باقارکن ئوشوبوب تیریدی : قارا دکرذن صوئوق بر روزکار آسبوردی .

ایچری جکبلدی . پهر وبله کوجوک صالونده بلا حرکت دوربور ، مشوقه سی بکل بوردی . نوازشکار برادا ابله چاییردی و قوللری آراسنده ضیققدن صوگرا کوزلرنک اوکنده ، باقتیوط جزودانی آچدی : جزودان بوم پوشدی .

شماره

نورک ماکیفته موسویلر

[۴]

۳۰

اونوزسکز ماوی باق و طرهر بره راو چشیدی .
عاشق و معشوقه اغیز آغیزه بر برینه باقیشدیلر .
ارکاک صوبوردی . معشوقه سی نهایت کولومسه به .
بیله .

آقشام اونجه ، دیگر آقشاملر کی قایینی
چکدیردیلر . روزکار دیشیدی ، کجه نك ایللیق
اوله جینی حس ایدیلوردی .
ناکھان بر حس ایل و یله قاییتیلر قاییتدن
اغیزلری سوبوله دی . متره ی قاییتک آرقاسنده
اوزانبرکن ، کندییی بر جفت کوردک آلدی .
ریختیمده ایکی اوشاق . شله لره اولره ایشیق
طوتیور ، هر وقتکی چالغیلر کاکلری آقوردی
بکیولردی ، مادام دورومان :
— بر آقشام ، سکوت !

دیه رک چالغیلر اذن ویردی . پهر و یله
قوللری کره رک کوردک صابرینه آسبلدی . قاییت
اغیز اغیز قاراکنده حرکتیه باشلادی .
یدی یوز کجه اول بوله بر قاییتده ایلک دفعه
اوله رق آغزلیرنک طاییشدییی آقشام ناصیل لاف
ایندیلر سه بو آقشام ده لاف ایندیلر . زیفیری قاراکندی .
دکز ، کوموش ایشلمه لی چوخایه بکزه یوردی .
ییلدیزک عکسلری ، چوخاده کی بشکاری آکدی یوردی .
بوغارک اوزنه سه کجه و یله کوردک کاری
برقدی . قاییت حرکتیه دالغه لادی ، آقینتی
قایینی خقیف خقیف سوروکایوردی . روم ایل
و آناطولی کولری ، بوکدره ، طرابیه ، یکی کوی ،
قاکلیجه ، بکدوز دائروی افقده زار زور ایشیلدا .
یوردی .

ونها دکز صانکه انسانلرک آیدیناق عالمندن
آشیلماز بیدلرله آیریلان باشغه بر عالم ایدی .
پهر و یله قایینی صاصرمان آیاغه قانقدی ،
کوجوک آدملرله قاییتک آرقه سه دوعروایلرله دی .
صوک درجه احتیاطله قیدیلر جیره یه وارده رق
متره سنک یانه یادی .
سکوت ایچنده بر برینه صارلدیلر . بر آزاویناق
اولان قاییت ساللا یوردی .

۳۱

عاشق ایله معشوقه نك دراغوشی پك اوزون
سورمش .
صوبلک اوستنده بر ندا ، مسرت نداسی ، بر
قادینک صوبلک مسرت نداسی ایشیدیلدی .
برله شمش آلاری شدتله قاییتک کنارینه آبانیدی .
قاییت مقاومت ایدمده دی ، ده ویریدی .
بو تون ماجرا بیتدی .

صوک

مترجمی : علی غالب

فلهر فارهر

قانونی سلطان سلیمان بشارستانی فتح ایتدیکی زمان
اشکنناز اولان یوسف بن شهلومو اسمنده بر موسوی
بودا پشته نك آناختارلری تسلم ایچون فاتحک حضورینه
کان هیکت ریاستنده بولوندی . بوندن فوق العاده
متجسس اولان تورک پادشاهی آلامان (آلمان اشکنناز)
اسنی طاشیان بوموسوی به اولاد واحفادی هردلو
تکالیف و آماریه دن معاف قیلان بر فرمان اعطا
ایتدی .
بوتار یخده موسویلر ده دیکر عایاکی شوو برکیلرله
مکافیدیلر :

سالانه دینلن سنوی برورکو ، اردو آقچسی ،
رسم قسمت ، چار آقچسی ، قضا آقچسی ، قصاب
آقچسی ، خانخانه آقچسی ، بدل خرچی ، جلب
آقچسی ، پوسته ایچون ناتار آقچسی و برده کوردک
باراسی .
بولردن معاف موسویلر بر طقم آتغاریه لهداها
مکافیدیلرکه بولاری یا بالادت و یا خود بر اجرت تأدییه
سیله ایفا ایدرلرلی .

استحکام (حصار) انشاسی ، یاماج و یا چاپیر
یچک ، بدل ایشله مک ، سرای و محکمه نوبی ،
قولاق ، غمی اوغلان .

فرمان هابون سایه سنده هردلو تکالیف و آتغا .
ره دن معاف اولان بوغاله دن سلطان عبدالجید زماننده
بیله تخمیناً ۵۰۰ کیشی واردی . بولر استانبول ،
ادرنه ، بروسه ، کلیولی ، شام ، قاهره و بولغار یانک
بعضی بلادنده ساکندیلر . وهان هبسی ده ویرکو ،
تنظیفات رسومی وحقی تذکره اجرتندن معافیدیلر .
۱۳۵۰ ده بودا پشته فتحی متعاقب بر چوق

ماجار موسویسی تورک الکاستنه کلدیلر . بلوته یه ،
نیکیولی به و بالخاصه ادرنه برلشدیلر .
پشته بوزمانده اوتوز قادار پورتکیز موسویسی
بوسنه یه کلدلرک سرای بوسنه ده برلشدیلر . ایالت
والدسی اوتوزی حسن قبول ایدره رک مؤسسانلری
تشکیل ایتمک و برده موسوی مزارانی تفریفنه اذن
ویردی (۱۵۴۵)

تورکیا موسویلری بو دورده الک کیش بر سر
بستی به مالکدیلرکه بو قادار تضییقاته بدل - طبیعتله -
مسیحک کلوسی یا فلاشدی صاندیلر . بو اعتقاد بالخاصه
قایالسلرده الک حرارتی طرفدار بولشدی . بودا
هایت ، باروج به نوده ت ، أبراهام - بن الیازار -
آله ری ، مهیر - بن - غازی ، داود - بن - زیمرا
تورکیاده وحقی ایتایا یادا خنده بو قایالیست اعتقادینک
ناشرلریدی .

بو فکر علیبنده بولانلر الک بوبوک اعتنلرله
تهدید ایدیلرلرلی . قایالیست تبعائی بوتون روحلری

" درگاه " نومرو : ۲۱ ، ۲۲ و ۲۳

برشوق و هجانه دوله ورمش ، طایق قدس شریفک
ایکینجی تخریبنداده سین طایفه سی کی قایالیستلرکده
بالخاصه مسیح ایله شغولیتلری بوحسی شدتلندیرمشدی .
حرارتی دعالرله . بو استخلاص ساعتی ممکن
اولدینی قادار ایرکن چالدرمق ایستلرکن بر طرفندن ده
یازی ، ورقم اغانه سیله استکشافات واستخراجانده
بولونویورلرلی .

بوسیرده تصادفک یاردیله ، داود ره توبه یی
اسمنده بر موسوی میدانده چیقدی . بونک نره دن
کادیکینی کیسه بیلیوردی . یالکز کندیسنک ،
عربان ایچرلنده حکم سورون بر بودی حکمدارینک
سفری اولدینی سوبیلوردی .

پورتکیز قریله باذن ممانوت ایستیلوردی :
طویلر ، اسلحه ناریه خیرده کی بودی حکمدارینک
عربله قارشی یادیی حرلرده الک زیاده لزومو
اشیا ایدی .

برکره عربله غلبه ایدیلی ، تورک لک قدسندن
آنیلمه سی چوق قولایدی .

بو آدم تورکیه ده بالخاصه سالنیکده چوق شهرت
قازاندی . آورو بانک بر اوچنده قهر ، ظلم ، تعصب
آلتنده بولونانه اسیانیا و پورتکیز موسویلری (مارا
نوسار) وود ره توبه یی بر مسیح بشیری صاندیلر .
دیاغو پهروز اسمنده چوق عالم ، اوتوز
یاشلرنده بر پورتکیز موسویسی داود ره توبه یی نك
آدام اوله رق تورکیایه نقل ایتدی . شرقک بوتون
شهرلری دولاشدی و بلاغتیه چوق بوبوک تأثیر
یادی سالنیکده قایالیستلرله بالخاصه رئیسلی
یاسف تایتازان ایله مناسبتیه کیریشدی .

دیاغو پهرز روم ایلی دولاشدقن صوکرا
صفده کیندی . بوراسی قایالیستلرک کتشیف بولوندینی
بر یردی . کتاب مقدسک اسرار انکیز سورهلرندن
چقاردینی معنلری کنج ، اخبار بیکارجه سامع
دیکیلورلر ، وجده کاورلرلی .

دوستلرنک اجباری اوزرینه ۱۵۲۹ ده سفرها
مه فوک نامیه بوتون بواسطه خراجی حاوی بر کتاب
نشر ایتدی .

بو کتابک خلاصه سی شو ایدی که : خلقت عالمک
۵۳۰۰ نجی بیلی - میلادی ۱۵۴۰ - موسوی اسما -
رتک نهایت ابره چکی و مسیحک کلچکی بیلدر .

بونی توشیق ایدن علامده موجوددی : قانون
ایک بابلی اولان روما ، مسیحک ورودندن اول خراب
اولاچقدی . فی الواقع ۱۵۲۷ ده ، پایا بدنجی قلمان
زماننده ، شارلکن عسکرلری طرفدن یاغما و تخریب
ایدلی .

بوتون کوزلر بوهاقتانه سوزلری سوبله بن
شخصه اعتداله دیکلمش بکاورلرلی . فقط بو آدم
۱۵۲۳ ده بولونیده سیاحت ایدره رکن یاقلاندی .
وانکیز بسون طرفندن یاقبله رق اعدام ایدلی .

خاق بونی اودون بیغنی اوستندن غایب اوله رق
سمایه اوچدی زعم ایدرلر .

الیاس